

Multimeedia

RESSIIVERITE TEST: NAD T 765, ONKYO TX-SR 875, YAMAHA RX-V3800, DENON AVR 3808
| CREATIVE LIVE! CAM OPTIA JA LIVE CAM OPTIA PRO | GRAN PRIX PT-3788 | MAATRIKS
SAMSUNGI TEHADES | TREKSTOR I.BEAT: SONIX, MOTION, P!INK | TREKSTOR VIBEZ

Mida teeb ressiiver?

VÄIKE SISSEJUHATUS RESSIIVERITE LIIGITAMISSE JA TEST, MILLES VÕRDLESIME 4 KODUKINO EHITAMISEKS JA HEA KVALITEEDIGA MUUSIKA KUULAMISEKS MÕELDUD APARAATI. ||| PAUL LÕIV

KODUAUDIO-LAHENDUSTES VÕIB ÜLDJOONTES ERISTADA 4 ERINEVAT TÜÜPI.

1 Kõik-ühes-komplektid. Need on komplektid, kus võimendi on DVD mängijaga ühte korpusesse ehitatud ja tavaliselt kasutatakse kõla-

riteks «moodsa disainiga» plastmassist klobakaid, mis suudavad kuuldavast sagedusalast esitada ainult mingeid juhuslikult valitud sagedusi.

Selliste hulgast võib leida täiesti tundmatute firmade ja arvutitootjate komplekte ning samas ka korralike tootjate odavamat otsa. Selle grupi vaieldamatu kvaliteedi-liider on Bose, kes on spetsialiseerunud just sellistele ja veel ka nähtamatute (väikeste kõlaritega) süsteemide loomisele. Kuiigi Bose suudab minimaalsetest kõlaritest välja võluda parima, on selline süsteem

ikkagi kompromiss disaini ja heli vahel, heli kahjuks. Hinnaklass on 1000kr ja 30 000kr vahel.

2 Eraldi komponentidest koosnev kodukinokomplekt. Tavaliselt sisaldab ressiiverit, DVD või Blu-ray mängijat ja 7.1 või 5.1 kõlareid. Selle koosluse korral on võimalik koostada komplekti ainult kino-vaatajale, aga samas ka juba väga kvaliteetse stereoheli eelistajale.

3 Eelmise variandi edasiarendus, kus ressiiveri asemel kasutatakse mitmekanalilist võimendit, mida

juhatakse kas eelvõimendiga või ka arvutiga.

4 Hi-End, mida polegi nii lihtne defineerida, sest erinevaid lähenemisi ja võimalusi on siin väga palju. Siiski, selleks, et mingi helisüsteem vääriks niisugust nime, peab ta olema ületanud kindla kvaliteeditasandi ja esitama väga puhast heli. Hi-End süsteemid koosnevad kvaliteetsest CD või vinüülimängijast, stereo- või monovõimenditest ja kõlaripaarist. Siin on piiriks ainult insenerimõtte ja komponentide hinnad hakkavad ülemises otsas lähenema kosmosesüstikute hinnale.

Kui jätta kõrvale esimene variant, siis kõikide teiste puhul on väga oluline komplekti koostaja professionaalsus ja oskus erinevate firmade tooteid omavahel kokku sobitada. Iga juhtum on siin eriolukord ja arvestada tuleb nii maitseelistustega kui ka ruumide akustikaga. Kui kasutaja pole ise asjatundja, tuleks selline süsteem tellida koos paigalduse ja häälestusega. Aga mida kallim komplekt, seda olulisem on kasutaja osalemine valikute tegemisel.

RESSIIVER Seekord võtame lähema vaatluse alla kodukinosüsteemi peaseadmed ehk ressiiverid.

Kui kunagi tähendas sõna ressiiver raadioga varustatud kahekanalilist võimendit, siis tänapäeva seadmed on mitmekanalilised võimendid, mis võivad sisaldada peale tavaraadio ka internetiraadiot, erinevaid dekodeeritud kõrgsagedus- ja optiliste signaalide muundamiseks, dekodeeritud heli esitamiseks, videosignaali ümberlülititeid koos signaalivõimendiga, ekvalaisereid, erinevate gruppide helindamise võimalust jpm. Tänapäeva ressiiver on tõeliselt multifunktsionaalne seade.

Tõsised audiofiilid muidugi ressiiverit korralikuks helivõimendiks ei pea, aga pideva tehnika täiustumisega on ka ressiiverite helikvaliteet järjest rohkem nihku-

mas Hi-Endi suunas.

Ressiiverite hinnaklass algab kuskil 3000 krooni piirimaalt, parimate tootjate tippudeliste hinnad ületavad 100 000 krooni.

Testi plaan nägi ette kõikide võimaluste uurimist ja katsetamist. Kui seadmed ja testmeeskond lõpuks kohtusid, jõudsime äratundmisele, et kõikide funktsioonide kasvõi põgus vaatlus tähendab nädalapikkust tihedat tööd. Otsustasime meile vähem huvi pakkuvate funktsioonide võrdluse teha andmete kujul ja paberil.

Meie jaoks pakkus suurimat huvi, kui palju suudab üks kodukino universaalseade konkurentsi pakkuda korralikule stereovõimendile. Sellise hinnaklassi ressiiveri ostja puhul võiks eeldada lisaks kodukinovajadusele ka soovi nautida kvaliteetset stereoheli.

Heli esitamise vahe tuli välja stereorežiimis ning väljalülitatud tämbriplokkide ja protsessoritega.

Tõsised audiofiilid ressiiverit korralikuks helivõimendiks ei pea, aga ka ressiiverite helikvaliteet on järjest rohkem nihkumas Hi-Endi suunas.

Igasuguste heli parandavate lisade kasutamine rikkus kohe kogu heli ja muutis võimatuks võimendi tegeliku heliesitamise väärtuse määramise.

Testimiseks kasutasime Denoni DVD 3930 mängijat, Supra kaableid ja Heco kõlareid.

Kõik seadmed olid varustatud mikrofonidega heli seadistamiseks. Selleks tuleb ühendada testmikrofon, panna see kuulamiskohta ja käivitada testprogramm. Testprogrammid on piisavalt targad, et häälestada heli optimaalseks, arvestades ruumi akustikat. Nad suudavad aru saada, kui mõni kõlar on valesti ühendatud. >

24 990kr | www.audiocenter.ee

iPod Docki võimalus
 Dolby Digital | Dolby Digital EX | ProLogic II | ProLogic IIx | DTS | DTS ES | DTS 24/96 | DTS NEO:6 | EARS ja Stereo Enhanced Surround võimalus
 Esikõlarite A/B lülitid | Bi-Amping | Bi-Wiring
 Burr-Brown 24 bit 96kHz A/D konverter
 Burr-Brown 24 bit 192kHz Stereo D/A konverterid (x5)
 PowerDrive võimendustehnoloogia
 Holmgren Toroidal Power toite-trafo
 Audyssey MultEQ TX, Auto Setup häälestus
 Texas Instruments Aureus 7.1 DSP 3 lisatsooni võimalus | 2 tsooni võimendiks saab kasutada tagakõlarite võimendit
 Lisatsoonide juhtimiseks ka lisajuhtpult
 2 tsooni videosignaali juhtimise võimalus
 Sisendid/väljundid:
 Lisaks tavapärastele RCA ja S-video pesadele
 3 HDMI sisendit | 1 väljund
 3 koaksiaalsisendit | 1 väljund
 3 optilist sisendit | 1 väljund
 Võimsus: 7x80W 0,05% moonutuse juures
 Mõõtmed: 435x168x420mm
 Kaal: 17,26kg

NAD T 765

NAD-i firmamärk on minu jaoks alati sisaldanud salapära, mida vajab üle keskmise seadmeid tootev bränd. Hinnalt natuke kättesaamatu, asi, mille poole püüelda. Eelnevad kogemused NAD-i toodetega ütlevad, et NAD-i heli, küll puhas ja jõuline, kipub esitatavat muusikat värvima oma spetsiifilise valemiga järgi.

See sai kinnitust ka siin. Eba-loomulikult jõuline bass ja teravad kõrged tekitavad algul tunde väga hea häälega masinast. Pärast esimese emotsiooni vaibumist ja süvenemist hakkab see aga häirima, eriti just naturaallõhude ja kõlavate vokaalidega. NAD tundub olevat orienteeritud rohkem noortele inimestele, kes kuulavad põhiliselt elektroonilist muusikat ja kelle jaoks pole muusikas kunagi liiga palju bassi. NAD-i võimsusvaru paistab olevat ammendamatu. Soovitaksin teda neile, kes otsivad tugevat bassiootsa ja suurt võimsust.

NAD T 765 oli ainuke seade, millel puudus Dolby TRUE-HD ja DTS-HD tugi, ja see seab piirid Blu-ray seadme valikule.

Ressiiver ise on soliidse ja ajatu disainiga. Nuppude paigutus erineb tavalisest, aga pärast väikest harjumist tundub lihtne. Välimuse järgi võiks seda NAD-i liigitada tunduvalt kallimate seadmete hulka.

Sisse vaatamisel hakkab kõigepealt silma, et NAD on ainus, kes kasutab toiteploki toroidtrafot. Nagu sellise hinnaklassi seadmele kohane, on toiteploki kondensatorite mahtuvus korralik ja ehi-

tuslikult on jälgitud varjestamise põhitõdesid. Teistest erinev oli ka NAD-i kõlariklemmide paigutus. Eestvaates asuvad vasakpoolsete kõlarite klemmid paremal pool ja vastupidi. Teiste ressiiverite tootjad arvavad, et kasutaja loeb vasakut ja paremat eestpoolt vaadates, NAD eeldab aga, et vaade loetakse seadme tagant.

PULT Puldi taustvalgustus süttib suvalisel nupuvajutusel, see ei vaja ekstra sisselülitust nagu Onkyo ja Yamaha puldid.

23 990kr | www.audiocenter.ee

DTS-HD Master Audio | DTS-HD High Resolution Audio | Dolby TrueHD | Dolby Digital Plus Decoding
 HQV Reon-VX Videotötlus
 HDMI 1.3a
 Burr-Brown 192 kHz/24-Bit Audio DACs (PCM1796) kõikidele kanalitele
 Three TI Aureus™ 32-Bit DSP Chips for Advanced Processing
 Audyssey MultEQ XT ruumiaakustika häälestus
 DTS-ES Discrete/Matrix | DTS Neo:6 | DTS 96/24 | Dolby Digital EX | Dolby Pro Logic IIx
 H.C.P.S. (High Current Power Supply) Massive High Power toite-trafo
 Bi-Amping
 Sisendid/väljundid:
 Lisaks tavapärastele RCA ja S-video pesadele
 4 HDMI sisendit | 1 väljund
 3 koaksiaalsisendit
 2 optilist sisendit | 1 väljund
 Võimsus: 7x160W 0,05% moonutuse juures
 Mõõtmed: 587x332x571mm
 Kaal: 23,3kg

ONKYO TX-SR 875

Selle aparaadi kasutamisega oli kõige rohkem probleeme. Aga kui aparaat juba katsetele alluma hakkas ja jõudsimis kõlarite ühendamiseni, siis pälvits kõlaripistikute paigutus ainult kiidusõnu. Nii lihtne polnud ühelegi seadmele kaableid külge kinnitada. Kõikidele terminalidele on juurdepääs suurepärane. Helikvaliteet on ühtlane, ilma suuremate vigadeta ja äkilisi reaktsioone ei tekita. Täpselt niisugune, mida selle hinnaklassi seadmele oodata.

Onkyol oli väga huvitavalt la-

hendatud jahutus. Kaks väga vaikeset ventilaatorit, mis võtavad õhku külgedelt ja suunavad läbi radiaatori taha. Iseenesest pole ventilaatoritega jahutuses midagi uut, aga nende paigutus ja õhu suunamine on igatahes väga omapärane. Mulle on alati meeldinud leida tehnikatoodetelt erilisi lahendusi tavalistele probleemidele, see näitab, et projekterijad ei ole kinni tavapära raamides.

Onkyo võimaldab juhtida lisaks põhikuulamiskohale ka 2 lisatsooni. 2. tsoon lubab lülitada lisaks helile ka pilti. 3. tsoon on ainult heli juhtimiseks. Kui kasutatakse ai-

nult 5.1 kodukino, siis saab rakendada 2 tagakõlarite võimendit 2. tsooni jaoks. 3. tsoon vajab aga igal juhul välist lõppvõimendit. Puldi valgustus lülitatav. Kahjuks on puldi nupurästastikku eksimine imelihtne.

PULT Välimuselt on võib-olla liiga palju kaasa mindud tänapäeva disainiuuendustega. Eriti häiris häälenupu taustvalguseks kasutatud sinine valgusdiod, mis oli liiga ere ja valgustas nuppu ainult ühel poolt.

YAMAHA RX-V 3800

Yamaha on väga laia tooteskaalaga suurfirma. Tundub aga, et selle tagajärjel on tähelepanu hajunud ja seda päris viimast ei suudeta toodetest kätte saada. Väärarutsi endale ei lubata, aga pole ka filigraanset täpsust aparatuuride häälestuses.

Ka see Yamaha on kindla peale minek, tema helis ei ole midagi esiletõstmist väärivat, aga häirivat ka mitte. Seega oleks ta parim valik näiteks taustamuusikaseadmeks restorani või kohvikusse, eriti, kui vajatakse erinevaid sektiioone. Ka siin on võimalus luua 2. ja 3. tsoon. Lisaks välisele võimendile saab nende tsoonide kõlareid ühendada ka tagumiste kõlarite (3. tsoon) ja tagumiste keskmiste kõlarite (3. tsoon) lõppvõimendi taha. Ainuke ressiiver, milles saab tööle 2 lisatsooni ilma lisavõimendita.

Internetiraadio võimalus on

olemas. Kaane all peitub korralik toiteplokk ja korrektse vormistusega võimendi.

Sisendid/väljundid:

Lisaks tavapärastele RCA ja S-video pesadele

- 4 HDMI sisendid | 1 väljund
- 3 koaksiaalsisendit | 1 väljund
- 4 optilist sisendit | 1 väljund
- Netiraadio
- Doki võimalus
- USB sisend

PULT Puldi valgustus lülitatav, pult ise arhailise välimusega ja liisakraaniga. Tänu liisakraanile on tsoonide juhtimine väga mugav. Lisatsoonide juhtimiseks on kaasas lisapult, mida on väga mugav ja lihtne kasutada.

23 900kr | Digisound OÜ

Dolby Digital Plus | Dolby Digital TrueHD | DTS-HD High Resolution Audio ja DTS-HD Master Audio
Burr-Brown 192 kHz/24-bit DACs esimestele kanalitele ja 192 kHz/24-bit ADC teised kanalid
HDMI videokonversioon kuni 1080p
HDMI 1.3a
Video 92 kHz/24-Bit-D/A-Converter
Esikõlarite Bi-Wiring
Yamaha Parametric Room Acoustic Optimizer (YPAO) + mikrofon
Sisendid/väljundid:
Lisaks tavapärastele RCA ja S-video pesadele
4 HDMI sisendid | 1 väljund
3 koaksiaalsisendit | 1 väljund
4 optilist sisendit | 1 väljund
Netiraadio
Doki võimalus
USB sisend
Võimsus 7x160W 0,04% muutuse juures
Mõõtmed: 435x171x439mm
Kaal 17,4kg

DENON AVR 3808

Vaieldamatult ja vaieldult parima heliga aparaat testitute hulgas. Õrnalt ehk ikka veel tuhm ja mitte nii elav kui stereovõimendid, kuid selle kaadervärgi külge on lausa patt ühendada odavat ja tundmatut hieroglüüfidest koosnevat nimekombinatsiooni kandvat kodukinosüsteemi (kallima otsa kõlarid suudavad lihtsalt sedavõrd rohkem potentsiaali välja tuua). Soovitaks kindlasti ostjale, kes soovib endale korralikku kodukino, aga ei taha loobuda võimalusest nautida vahepeal hea kvaliteediga stereoheli.

Denon võimaldab juhtida lisaks põhikuulamiseks ka 2 lisatsooni. 2. tsoon võimaldab lülitada lisaks helile ka pilti. 3. tsoon on ainult heli juhtimiseks. Kui kasutatakse ainult 5.1 kodukino, siis saab

rakendada 2 tagakõlarite võimendit 2. tsooni jaoks. 3. tsoon vajab aga igal juhul välist lõppvõimendit. Inimestele, kes on arvutite arenguga algusest peale kaasas käinud, põhjustas Denoni menüügraafika varem alati nostalgiapuhangu. Väga südantsoojendav oli näha oma udupeene 50" plasmateleeri ekraanilt Sinclair Spectrumi fonte. Nüüd on see tore aeg läbi. Lõpuks on Denon hakkama saanud uue menüügraafikaga.

Denoni seade on varustatud ka netiraadio võimalusega ja kuigi mina ei oska seda kuidagi lisana hinnata (nagu ma siiani pole suutnud puudust tunda MP3-dest), võib see funktsioon tulevikus olla siiski enesestmõistetav ja väga vajalik asi.

PULT Pult on varustatud indigo-taustavalgustusega puutekraaniga. Kujult väga käepärane ja teistest selgelt erinev. Kui teil pole kaasasündinud tehnikatunnetust, siis võib puldi puute-ekraani osa tekitada palju peavalu, enne kui aru saate, milliseid funktsioone just parasjagu juhtida saab. Samuti jääb puutekraani taustavalgustus heleda päiksevalguse käes liiga tuhmiks ja ikoonidest arusaamine muutub raskeks. Kuid see on kindlasti testitud seadmete hulgas ilusaim pult. Lisaks puute-ekraaniga puldile on Denonil kaasas ka tavaline pult. ■■■

27 900kr | www.denon.ee

Video DA muundur 12 bit/216MHz
Esikõlarite A/B lüliti | Bi-Amping | Bi-Wiring
Dolby Pro Logic IIx | Dolby Digital | DTS | DTS 96/24
Dolby Digital EX | DTS-ES (Discrete 6.1 & Matrix 6.1)
Dolby TrueHD | DTS-HD
HDMI videokonversioon kuni 1080p
Auto Room EQ | Audyssey MultEQ TX | Auto Setup häälestus kuni 8 kuulamispositsioonile
Sisendid/väljundid:
Lisaks tavapärastele RCA ja S-video pesadele
4 HDMI sisendid | 1 väljund
3 koaksiaalsisendit
3 optilist sisendit | 2 väljundit
2 USB sisendit
Võimsus: 7x160W 0,05% muutuse juures
Mõõtmed: 434x171x420mm
Kaal: 17,8kg

**CREATIVE LIVE!
CAM OPTIA**

720kr

INFO

Sensor: 640x480 (VGA) CMOS
Resolutsioon: 1,3Mpx
Ühilduvus: USB 1.1 või 2.0

**CREATIVE LIVE!
CAM OPTIA PRO**

925 kr

INFO

Sensor: 1,3Mpx CMOS
Video resolutsioon: kuni 1,3Mpx
Foto resolutsioon: kuni 5Mpx
Vaatenurk: kuni 71 kraadi
Sisseehitatud monomikrofon
Ühilduvus: USB 1.1 või 2.0

PLUSSID

Lihne kasutada.
Praktiline disain.
Küllaldaselt lisavõimalusi.

MIINUSED

Tavaversiooni pildikvaliteet.

KOKKUVÕTE

Hõlpsasti kasutatavad korralikud kaamerad, üks korralikum kui teine.

Creative Live! Cam Optia ja Live! Cam Optia Pro

Lihtne elu

MIDA VÄHEM JAMA SEADMETE TÖÖLEPANEMISEGA, SEDA ETEM. KES VIITSIKS AUTOSALONGIS VASTSELE MASINALE RATAID ALLA SÄTTIDA? ||| TAAVI SOORM

Kas teate, kes töötas välja kontseptsiooni, mille kohaselt tuleb iga uue seadme paigalduse käigus pakkuda kasutajale võimalust lisaks installida ka mitmesugust pudipadi – fotosirvijaid, otsingumootorite tööriistariibid, slaidiesitlejaid? Kes töötas välja ideoloogia, mille kohaselt igal programmil peab olema taskbaril istuv kontrollkeskus? Mina ka ei tea, aga selge on, et see inimene oli marketingiosakonnast või üks ajaloo suurtest kurjategijatest – terve mõistusega inimene sellise asja peale ju ei tuleks.

Creative on saanud hakkama

(põhifunktsioonide osas) installivabade veebikaameratega. Windows XP kasutajad muidugi «Found New Hardware» viisardist ei pääse ning «installivaba» tähendab

Ideoloogia, mille kohaselt igal programmil peab olema taskbaril istuv kontrollkeskus, mõtles ilmselt välja üks ajaloo suurtest kurjategijatest.

siiski «vajuta paari nuppu»-installivaba. Mõlemad veebikaamerad toimivad Skype'is ja MSN-is ning võimaldavad ka nendest suhtlusprogrammidest eraldiseisvana pilte klõpsutada.

Välimus on neil üsna ühesugune, erinedes vaid pisidetailides. Disain on kena ning mõlemad jätvad tugeva mulje. Kinnitussüsteem võimaldab neid kasutada nii siledal pinnal (laual, tava-monitoril) kui ka lame-dal monitoril ja laptopi küljes. Kaamera-silm pöörduv ümber oma telje 270 kraadi ning on mingil määral liigutatav vasakule-paremale. Privaatsuskaitse on võimalik silm keerata täiesti alla – sellisel juhul lülitab kaamera ennast ise välja ning juhuslikud piilurid teie elutappa ei pääse. Mõlema kaamera USB-juhe on meeldivalt pikk, mis

tähendab, et te ei pea oma arvuti ja monitori asendit uue veebikaamera pärast ümber planeerima. Karbis leidub ka kott kaamera kaasaskandmiseks ning mikrofoniga peakomplekt – need on tavaversiooni ja Pro puhul ühesugused. Pro on lisaks peakomplektile olemas ka sisseehitatud mikrofoni.

Sisulise poole pealt paneb Pro 1,3Mpx kaamerasilm ennast maksima. Pilt on tavaversioonist selgelt kvaliteetsem nii fotoaparaadina kasutades kui veebikaamera funktsioonis. Selgemale pildile lisandub ka automaatne teravustamine – teisel kaameral peate selle väikese liigutuse käsitsi tegema.

Tõsi küll, kui kellelgi peaks tekkima soov kaamerast viimast välja pigistada ja kui keegi tõesti soovib veebikaameraga teha

2560x1920 mõõtmetes foto (mida Pro-versioon võimaldab), tuleb siiski ette võtta installeerimine. Õnneks on see protsess üllatavalt lihtne. Hoiatusena tuleb siiski mainida, et enne kui Optia kaamerad täieliku kontrolli teie kätte loovutavad, sooviksid nad vab voli korral arvutisse sokutada terve meetri jagu programmikesi. Kahtlemata vajalik kraam, ainult nime järgi on üsna keeruline otsustada, millist nendest tegelikult vaja võib minna. Kui lisad paigaldatud, on kaamerat võimalik seada liikumise peale pildistama, teha automaatselt mingi ajavahemiku tagant pilte ja neid ftp-sse üles laadida ning muud, mida üks veebikaamera oskama peab. Mõlemad kaamerad pakuvad ka automaatset näojälgimist e face trackingut. See

küll eriti hästi ei õnnestu, aeg-ajalt kipub kaamera pidama näoks arvutikasutaja õlga.

Kui vajate probleemivaba veebikaamerat, muretsege endale Optia Pro-versioon. Pildikvaliteet on siinkohal otsustav – ilmselt saab tavaversiooniga võrreldava, kehva pildiga algelise veebikaamera ka odavama hinna eest. Pro ühendab endas kasutamismugavuse, hea kvaliteediga pildi ja küllaldaselt lisavõimalusi. ||||

Gran Prix PT-3788

Kodukino kodutule

Esmakordselt tutvustas mulle portatiivse DVD-mängija võlusid rekkajuht, kellega paari aasta eest Itaaliast kodu poole tulles mägedes ummikus istusime.

Olen näinud, kuidas taksojuhid kliente oodates väikest helendavat ekraani vaatavad, kuidas Viimsi poolt Tallinna kesklinna ennast tööle-kooli vedavad kodanikud ummikus istudes laste igavust tapavad – kummalgi lapsel oma filmimasin nina all.

Gran Prix PT-3788 on viimases osas abiks kindlasti – kaubaga tuleb kaasa kott, mille saab rihmadega eesistme peatoe külge kinnitada. Näitab pilti ja filmi, mängib muusikat. Evib kõrvaklapipesa, mis loob eeldused seadme kasutamiseks avalikus ruumis.

Üritan olla võimalikult neutraalne – elagu väikesed tootjad – kuid siin vaatas kõikjalt vastu odavus. Alates vängest plastiku lõhnast, jätkates jäikade nuppudega, mille tasapinnad ei klapi, mainides

veel ekraani kinnituskrivi kummikatet, mis pea kohe küljest kukkus, ja jõudes koti luku sikutiteni, mis hakkasid alates kolmandast tõmbest ükshaaval purunema, ühest sain kahe katsega isegi kaks tükikest kätte. Kui üritasin kotti pakki da kraami, mis vajaks kaasaskandmist, selgus, et akulaadijale nagu polekski oma paika – liiga täpselt tehtud kotti oli paras tegu mängijat ennastki sisse saada, akulaadija tuli pressida ülikitsasse sahtlisse.

Kuna esmamulje oli röökivald jõuline: väike, kerge, rabe ja kole, siis esimesed muljed asja tegelikust kasutamisest söötsid vastassuunas – töötab! Pilt oli üle mu madaldunud ootuste, plekise varjundiga heli samuti, isegi kõikvõimalikke lisasid ja menüüvõimalusi uurisin kui ilmaimet. Kuni saabus kainus.

Lähedalt seda pilti ei vaata, samuti on raske lugeda peenemat teksti, sealjuures pole suurgi kuigi «puhas». Kummaline, et menüü ise

on ka häbenemata servadest sakiline. Fotosid vaadates tuleb kvaliteedi puudujääk paremini esile, slaidiesituse uskumatust aeglusest rääkimata. Kui thumbnaili kasutada, siis võib pildil olla sõbranna portree või hobuse taguots, vahet ei teeks.

LCD käitumine on normaalne, ei midagi erilist, millega rinda kummi ajada, ega ka lootusetut. Kõndida saab rahulikult, ei hakka hakkima ega plaati viskama.

Tutvuse lõpus leppisime ära. Edvistamiseks ei kõlba, aga töötab. Tõi korraks meelde küberpungilid-poolprügilaadsed tehnilised lahendused – asi, mis näeb välja nagu suvaline kola, kuigi sees on sisu – kuid see võrdlus on ehk liiga lahke...

Vähemalt formaadiprobleemidele mina ei pörkunud. Konkreetne asi siiski, mängib.

||| Madis Katz

1790 kr | Mikromaailm

PLUSSID
Töötab.
Enda kohta väga tubli heli.
Lihtne menüü.

MIINUSED
Koostekvaliteet.
Tekstikvaliteet.
Piltide esitus nõrk.

KOKKUVÕTE
Moskvitsiga söitmise tunne. Kõik on natuke kahtlane, mõned nupud ei tööta, nagu peaks, aga kohale jõuad.

INFO
Ekraan: 7" LCD
Formaadid: CD-R/RW | DVD-R/RW | +R/RW | MP3 | JPEG | DivX | SVCD | VCD
Formaadid 4:3 ja 16:9
Põrutuskaits
Komplektis autolaadija ja kott

Maatriks Samsungi tehases

ÜHEL KAUNIL KEVADHOMMIKUL SAIN SAMSUNG EESTILT KUTSE KÜLASTADA SLOVAKKIAS ASUVAT LCD TEHAST.

||| HEIGO ENSLING

Kuna olen mitmeid kordi osalenud LCD telerite testides, tundus kutse ahvatlev – lõpuks saan oma silmaga näha, kuidas automatiseeritud liinil robotid töötavad...

Väikelinn Galanta asub Bratislavast tunnise bussisõidu kaugusel ja meenutab meie kodust Paidet. Seal asubki Samsung Electronics Euroopa tehas ning suurim logistikakeskus.

Samsung on piirkonna suu-

rimaid tööandjaid – tehases töötab üle 4500 inimese. Kui lisada siia valve, transpordi ja logistika-ga seotud personal, siis töötab seal Samsungi heaks rohkem kui 6000 inimest.

UUED TOOTESEERIAD Enne ringkäiku tutvustas Samsung oma 2008. aasta uusimaid mudelid ning rääkis tulevikuplaanidest. Uued mudelid saavad selge ning konkreetse numeratsiooni – kaovad ära seeriaid eristavad tähe-kombinatsioonid ning nende asemele tulevad numbrid kolmest üheksani. Mida suurem number, seda paremat tehnoloogiat toode sisaldab.

KRISTALLDISAIN Suur LCD või plasmateleer ei ole lihtsalt pilti näitav must ristkülik toanurgas, vaid ta peab olema kaunis ja naabri omast erinev disainielement. Otustati kohe alguses jätta kõrvale superlääkivad mustad pinnad ja luua täiesti uus kontseptsioon, mis ühendaks eheda kristalli lihtsuse ja elegantsi sujuvalt õrnade värvitoonidega. Tulemuseks on teler, mille õhkõrnad värvivarjundid muutuvad sõltuvalt ruumi valgustusest.

Isegi sama seeria tooted erinevad kõik üksteisest mingil määral, nii et iga ostja saab täiesti ainulaadse riistapuu omanikuks.

5. SEERIA Sarja kuuluvad viis LCD telerit – 32, 37, 40, 46 ja 52 tolli – ja kaks suure ekraaniga plasmateleerit – 50 ja 58 tolli. Nii on kõigil viienda seeria teleritel ülisuur eraldusvõime (1920x1080, v.a 32-tolline), kuuemillisekundine reaktsiooniaeg ja 178-kraadine vaatenurk. Vedelkristallekraaniga teleritel on lisaks Samsungi New Clear Panel süsteem, mis vähendab oluliselt tagasipeegeldumist, lisab tumedatele toonidele sügavust ja tagab suurema kontrastsuse (suurema ekraaniga mudelite korral 30 000:1 ning 32- ja 37-tolliste mudelite korral 15 000:1).

Plasmateleerite valmistamisel on kasutatud Filter Brighti tehnoloogiat, mis põhineb Samsungi patenteeritud Super Black Paneli süsteemil. Samsungi uue seeria telerite Wide Color Enhancer 2 tehnoloogia laiendab värviskaalat, kuvades paremini loomulikke rohelisi, siniseid ja punaseid toone.

Kõigil mudelitel on 1080p sisend HD valmidusega väliste sead-

mete jaoks, sealhulgas kolm HDMI 1.3 ühendust, ning WiseLink, mis võimaldab otseühenduse kaudu nautida videokaamera ja MP3-mängija salvestisi. Samuti võimaldab digitaalmeedia adapter ehk DMA ja Media-on ühendus vaa-data arvutis olevaid salvestisi või internetiülekandeid.

6. SEERIA Sarja kuuluvad LCD telerid alates 19 tollist kuni 52 tollini, kusjuures alates 37 tollist on kõik ekraanid Full HD resolutsiooniga. Ultra Clear Panel tehnoloogia abil on peegeldused viidud miinimumini, tagades samas ülikõrge dünaamilise kontrastsuse – alates 40 tollist on kontrastsus 40 000:1.

Muutunud on ka pildiparanduse programm – DNIe on juurde saanud Pro laiendi, mis peab tagama parema punase värvi esituse kui senistel mudelitel. Koos uue disainiga on paranenud ka heli, sest nüüd on kõlarid suunatud allapoole.

Võrreldes 5. seeriaga on lisandunud tagapaneelile veel üks HDMI liides. Uue kujunduse on saanud ka juhtpult, mille keskel asub nüüd rattakujuline pööratav nupp.

7. SEERIA Sarja kuulub kolm LCD telerit ekraanidega 40", 46" ja 52" ning kolm plasmatelerit suurustega 50", 58" ja 63".

Seda seeriat iseloomustab ühilduvus ja kodune multimeedia – lisaks 6. seeria võimalustele on juurde tulnud kiire USB 2.0 liides teleri küljele ning RJ45 kaabli pesa tagapaneelile. Teler suudab kodusse seadmetega suhelda ka juhtmevabalt.

LCD telerites on sisseehitatud 1GB väikmälu, millele saab salvestada fotosid, muusikat ning videoklippe.

Plasmatelerid on 100Hz tehnoloogiaga ning pildi kontrastsuse eest hoolitseb Ultra Bright Filter 2, mis tagab dünaamilise kontrastsuse kuni 100 000:1.

Helipilt on nüüdseks selles seerias 2.1, sest korpuses on leid-

nud oma koha ka bassikõlar.

RINGKÄIK JA TÖÖKANGELASED

Pärast slaidiõhu vaatamist ning küsimuste-vastuste vooru paluti pildistavad vidinad sügavale taskusse ära peita.

Alustasime osakonnast, kus toimub teleri detailide komplekteerimine mudelite kaupa – esipaneel, tagapaneel, LCD paneel, toiteplokk ja vastuvõtja osa – kõik kenasti ratastega raamile ning sealt edasi kõrval asuvasse koostetsehi.

Kõigepealt koostetsehh, kus toimub 32-tolliste telerite kokkupanek. Umbes 40-ruutmeetrisele alale on mahutatud 4 liini ja 24 inimest. Ja mitte ühtegi robotit!

Esimene liinil töötav naisterahvas võtab esipaneeli, paigaldab sinna LCD paneeli ning lükkab rullteed pidi järgmistele. Neid on kaks – üks sätib paigale sisendploki ja teine toiteploki, ühendavad veel neli ühenduskaablit ning keeravad kinni kruvid.

Lüke edasi järgmistele, kelle ülesandeks on panna paigale tagapaneel ning kruvid kinni keerata, siis tõstetakse teler püsti ning ühendatakse külge kõik sisend- ja väljundjuhtmed.

Seejärel kontrollitakse nii pilti kui ka heli. Samuti mõõdetakse paneeli kontrastsust – must pilt, hall pilt ja valge pilt. Kontrollitud toode liigub mööda liini pakkijate juurde. Liini ainuke masin keerutab neli kastidesse pakitud telerit kilega kokku.

Keskel läbi võtab ühe sellise teleri kokkupanek aega 4 minutit.

Kogu liini ulatuses on koostajate silmade kõrgusel väikesed monitorid, mis kajastavad hetkeseisu – kaua kulus aega mingi operatsiooni jaoks ja üldae kokku. Ka tsehhi seintel asuvad suured monitorid, mis kajastavad jooksvalt vahetuse tegemisi – mitu telerit on komplekteeritud ning mitu protsenti kuuplaanist täidetud. Ja seda kõike

värviliselt – kui ekraanil on numbrid rohelised, siis ollakse plaanist ees, kui aga punased, siis peab pingutama. Karm kapitalistlik plaanimajandus – vähemalt on parimate nimed ning pildid autahvli.

Järgmises tsehhis nägime, kuidas valmivad suured 47-tollised telerid. Erinevalt esimesest tsehhist on siin 2 pikka liini, mille taga töötab paarkümmend inimest.

Igaüks neist teeb vaid ühe liitgutuse – kui üks asetab mingi detaili kohale, siis teine keerab kruve ning kolmas näiteks kleebib teibiga ühendusjuhtmed LCD paneeli külge, et need teleris sees ei ripuks.

Tehas töötab kahes vahetuses ning siin valmivad kõik Euroopa turule mõeldud telerid ja monitorid. Lisaks teleritele komplekteeritakse kõrvalasuvates hoonetes veel kodukinosid, DVD salvestajaid ning Blu-ray ja MP3 mängijaid. ■■■

Plaanimajandus pole kuhugi kadunud, isegi autahvliid on kenasti kõige käidavamates kohtades.

TrekStor i.Beat: sonix, motion

TrekStor tuleb biidiga

TREKSTOR I.BEAT SONIX

2GB | 1390 kr Mikromaailm

PLUSSID

Hea disain.
Super video.
Väga hea heli.

MIINUSED

Peegelduv ekraan.
Muusikafailide sortimine.

INFO

Mälu: 1GB | 2GB | 4GB
Mõõtmed: 79x48x10mm
Kaal: 44g
Formaadid: MP3 | AVI | OGG | WAV | WMA
Vidinat: diktofon | FM raadio | võimalus raadiosaateid salvestada | alarm | kalender | kasutatav mälu-pulganaga
Toide: taaslaetav liitium-poli-meeraku, kuni 12h
Liidesed: USB 2.0

IMELIKUL KOMBEL ON MAATRIKSIL SAKSA MULTIMEEDIA GIGANT TREKSTOR PRAEGUSENI KAHE SILMA VAHELE JÄÄNUD. KODUMAAL VÄIDETAVAT DIGIPLEIERITE LIIDRIPOSITSIOONI OMAV FIRMA POLE EESTIS SAMA EDU SUUTNUD KORRATA. ||| PEETER TALVISTU

VÄLIMUSTEST Alustuseks annan kõigile toodetele plusspunktid pakendikujunduse eest.

Suurim ja suurima ekraaniga (diagonaal 6,1cm) on Sonix. Nupud on puuetundlikult tasapinnalised, kuid reageerivad hästi ning menüüdes ringi kolamine pole raske. Kasutajaliidese graafika poolest on Sonix teistest peajagu üle, kujundus on ilus, loogiline ja lihtne.

Suuruselt järgmine Motion on ümaram ja arusaamatul põhjusel lisatud hõbedase raamiga. Nupud on muudetud reaalseks, kuid nende väiksuse ja suhteliselt raske vajutatavuse tõttu on pleierit keerukam kontrollida. Lisatud on kõlar, kuid ära jäetud hold-nupp (täiesti mõistetamatu otsus). Pleier kasutab kõrvaklappide otsikuna tavali-

se minijacki asemel väiksemat versiooni. Probleem on tänu kaasasolevale juhtmejupele lahendatav.

P!nk tuleb kas must-hõbedases või roosa-hõbedases vormingus. Tagumisele metallplaadile, mis töötab jubeda sõrmejäljemagnetina, on laserdatud laulja «personaalne» sõnum ja signeerim. Ainsana pleieritest on see seade mõeldud vertikaalasendis hoidmiseks ning tasapinnalised tulukestega nupud asetatud selle alla. Keskne menüünupp meenutab oma nelja metallpunktiga teemanti. Kahjuks on navigeerimine muudetud natuke ebaloogiliseks. Kasutajaliidese disain aga on raudselt kõige kehvem ja koledam. Arvutiga ühendatakse kõrvaklappide augu kaudu.

SISUDEST Ainus asi, mida plaatidelt vaja, on videofailide konverter (igal erinev, kuid protsess õnneks kõigil suhteliselt kiire). Peale ühendamist võib Sonixi leida Windows Exploreri meediaseadmete alt ning teisi näidatakse lihtsalt kui eemaldatavaid kettaid. Kui Sonixi andmevool kopeerimise ajal on karme ja korralik, kipuvad Motion ja P!nk venima.

Sonix laseb küll asetada faile pleieris kataloogidesse, kuid neist luuakse tema enda suva järgi ühine playlist ning konkreetse loo leidmine on suhteliselt raske. Helikvaliteedilt ja -valjuselt pean seda pleierit testituist parimaks. Nii Motion kui P!nk jätvad kataloogide struktuuri meelde ning soovitud laulude leidmine on lihtne. P!nk kipub kõrgeid toone natuke liiga teravalt mängima (kuigi mõningad ekvalaiser seaded seda veidi parandavad) ning Motioni maksimaalne helivaljus jätab kõvasti soovida. Kõik kolm kipuvad käivitamisel oma meediakogu läbi käima ning see-tõttu tuleb peale toote sisse lülita-

ja p!nk

mist sageli kaua oodata.

Videost saan rääkida vaid Sonixi puhul, sest Motion ja P!nk keeldusid mängimast kõiki konverditud faile. Sonixi pildikaliteet on igati korralik, värvid ning kontrastsus väga head ja 320x240 resolutsioon teeb pildile vaid au.

Raadio eest saavad nii Sonix kui Motion vaat et maksimumpunktid. Kasutamine mõlemal ülimgav ja antennid head. Jaamade automaatne otsimine toob suure hulga tulemusi (Sonix nõudis tundlikkuse «kõrge» peale sätimist). P!nk annab küll leitavate jaamade peal korraliku signaali, kuid otsimine ei taha korralikult töötada.

KOKKUVÕTE: Hindan Sonixit ja Motionit hoolimata üksikutest probleemidest (usun, et ka viimast on võimalik videot mängima panna) suhteliselt kõrgelt, esimest tahaksin lausa omada. P!nk on minu jaoks magedalt mõttetud, ebamugav ja kehvakene. |||

TREKSTOR I.BEAT MOTION

2GB | 815 kr Mikromaailm

PLUSSID

Raadio.
Kõlar.

MIINUSED

Helivaljus.
Probleemid videoga.
Imelik kõrvaklappide pesa.
Hold-nupp puudu.

INFO

Mälu: 1GB | 2GB | 4GB
Mõõtmed: 82,7x46x12,5mm
Kaal: 40g
Formaadid: MP3 | AVI | WAV | WMA
Vidinad: diktofon | FM raadio | võimalus raadiosaateid salvestada | integreeritud kõlar
Toide: taaslaetav liitium-polümeeraku, kuni 7h
Liidesed: USB 2.0

TREKSTOR I.BEAT P!NK

1GB 725 kr | Mikromaailm

PLUSSID

P!nk armastab mind!
Mõnus kataloogide vahel surfamine.
Roosa on uus must.

MIINUSED

Kasutusmugavus ja liidese koledus.
Probleemid video ja raadioga.
Natuke liigteravad kõrged noodid.

INFO

Mälu: 1GB | 2GB
Mõõtmed: 37x80x9mm
Kaal: 33g
Formaadid: MP3 | SMV | WAV | WMA
Vidinad: diktofon | FM raadio | võimalus raadiosaateid salvestada
Toide: taaslaetav liitium-polümeeraku, kuni 12h
Liidesed: USB 2.0

TrekStor vizez 12GB

Kaalukas bling sinu taskus

Kui otsustada kõrvaklappide juhtmete pikkuse järgi, teeb TrekStor oma pleiereid Hiina turu jaoks.

Nagu näitab toote nimes olev «z», on TrekStori vizez ilmselgelt tõeliste meeste ja trendikate naiste mängukann, midagi sellist, mida nähes omad joped noogutaks tunustavalt ja ütleks «Yo...»

Karbis leidub tränkühja hulgas ka väike voldik, kus surmõsiselt õpetatakse pleieri korpust kirjaklambriga avama. Hüperdisainitud pleieri kõrval mõjub see nii, nagu suunataks tuttuue Ferrari värske omanik joonlauaga uksi lahti tegema. Vizez on raske (tagakaas!), metalne ja samas teatud mõttes sale ja sportlik. Jube tore on suur ketas, mida keerutades on võimalik menüüvalikutel liikuda ja mille äärde vajutades saab lugusid valida, menüüd ette tuua ja muid kasulikke toiminguid sooritada. Erinevalt puute-ekraanist ei pea iga viie minuti järel lapiga puhastama ning kriimustusi kannatab ka paremini.

Suure mahutavusega pleierit on mugav kasutada ja oma suuru-

se, tekstuuri ning isegi ekraani ja menüü poolest meenutab vizez pigem mobiiltelefoni. Sarnaselt mobilele on olemas ka stopper ja pildi-vaatlusvõimalus.

Ekvalaiser pani mu vaimustusest niuksuma. Lisaks tüüpeelistusi katvatele eelhäälestustele on kenasti olemas ka hõlpsalt reguleeritavad pulgad viie populaarseima sageduse jaoks. Mõnus.

Pleieri sisu saab organiseerida korraliku tööriistavalikuga. Küll on seal albumi-, loo-, esitajapõhised režiimid, lugude nimekirjad, «DJ»-seaded... Suurel ekraanil on näha ka kaheksat lugu – kolme hetkel esitatavale palale eelnenud lugu ja nelja järgnevat.

Helisalvestus on täitsa kobe, vizez töötaks diktofonina küll, vähemalt vaiksemas ruumis. vizezi kasuks räägib korralik mahutavus ning raamatupidajalikult hoolikas ülevaade pleieris sisalduvast muusikast. Negatiivse üllatusena – raadio olemasolu on «valikuline», mis tähendab seda, et minu käes olnud pleieris raadiot polnud. Ka kõrvaklapi juhe võiks pikem olla, pleieri püksitaskus kandmises ei ole midagi taunimisväärset. Kokkuvõttes igatpidi kasutuskoõlblik riistapuu. ||| Mario Pulver

12GB 2 690 | Mikromaailm

PLUSSID:

Suur maht – 12GB.
Mõnus ja kasutuskoõlblik ketas.
Korralik ekvalaiser.

MIINUSED:

Kaal.
Valikuline raadio olemasolu.

INFO

Mälu: 8GB | 12GB
Mõõtmed: 105mmx50mmx18mm
Kaal: 71g
Formaadid: MP3 | OGG | WAV | WMA | FLAC
Toide: taaslaetav liitiumioonaku, kuni 20h
Liidesed: USB 2.0